

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-7 בינואר, 2025, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

טיוטת מכתב תגובה לשאלות 1-4 בהצעה לתיקון תקן חשבונאות בינלאומי 28, השקעות בחברות

כלולות ובעסקאות משותפות (צורפה לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי צדיק הכינה טיוטת מכתב תגובה לגבי השאלות שנדונו בישיבה הקודמת. שואל אם יש הערות.

2. משתתף¹ מציין כי קיימת טעות באיות המילה principle שמופיעה פעמיים במכתב. צדיק משיבה כי הטעות תתוקן.

הצעה לתיקון תקן חשבונאות בינלאומי 28, השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

(להלן- ההצעה לתיקון) (צורפה לתיק הישיבה)

3. היו"ר מבקש מחבר ועדה² להמשיך בהצגת המצגת.

שאלה 5 – סימנים לירידת ערך

4. חבר הוועדה מציין כי בישיבה הקודמת דנו ב-4 סוגיות יישומיות שה-IASB החליט לטפל בהם והיום נתייחס לסוגיה נוספת. מוסיף כי הסוגיה מתייחסת לסממנים לירידת ערך. מציין כי כיום סעיפים 41-א-41 ו-28-א IAS כוללים סממנים שונים לירידת ערך אשר אם אחד מהם מתקיים יש לבחון ירידת ערך של ההשקעה בחברה הכלולה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 36. מוסיף כי אחד הסממנים בסעיף 41 הוא ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן של ההשקעה בחברה הכלולה לעומת עלותה. מציין כי הסוגיה שעלתה היא אם הכוונה ב"עלות" לערך בספרים של ההשקעה או לעלות הראשונית של ההשקעה. מוסיף כי בפרקטיקה בישראל ההשוואה מבוצעת מול הערך בספרים, אך נוסח הסעיף הוא "עלות" ולכן עלתה הסוגיה. מציין כי נוסח הסעיף הוא במקור מ-39 IAS לפני פרסום IFRS 9. מוסיף כי הנוסח התאים באותו תקן מאחר שהתייחס להשקעה במניות שסווגה כנכס פיננסי זמין למכירה ונמדדה בשווי הוגן. מוסיף כי ה-IASB החליט להחליף את המילה "עלות" במילה "ערך בספרים" ואינו צופה שיהיו לכך השלכות על הדוחות הכספיים לעומת היישום כיום. מוסיף כי ה-IASB החליט שאין משמעות למונח

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

"משמעותית או מתמשכת" ולכן החליט להסיר את התייחסות זו. מציין כי המטרה היתה להתאים את הניסוח לניסוח של IAS 36. מוסיף כי ב-IAS 39 ההתייחסות היתה קריטית מאחר שאם היתה ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן של נכס זמין למכירה, קרן ההון היתה נזקפת לרווח או הפסד ועליית ערך לאחר מכן היתה נזקפת לרווח כולל אחר (כלומר, לא ניתן היה לבטל את ההפסד מירידת ערך שנזקף לרווח או הפסד). מציין כי ה-IASB ציין שאין לכך משמעות מבחינת השקעה בחברה כלולה מאחר שהן ירידת ערך והן ביטול ירידת ערך מוכרות ברווח או הפסד. מסכם כי הסממן לירידת ערך נותר "ירידה בשווי ההוגן לעומת הערך בספרים". מציין כי היו יחסית הרבה תגובות להצעת תיקון זו.

5. חבר הוועדה מציין כי תיקון מוצע נוסף הוא לגבי אינדיקטורים לשווי ההוגן של ההשקעה. מוסיף כי מוצע לקבוע כי מידע בגין השווי ההוגן של ההשקעה ניתן יהיה לצפייה מהמחיר ששולם בגין רכישת זכויות נוספות או המחיר שהתקבל בגין מכירת זכויות קיימות בחברה כלולה או באמצעות מחיר מצוטט של ההשקעה. מציין כי הרציונל היה שמאחר שכל רכישה נוספת, כאשר נותרת השפעה מהותית, מטופלת כשכבה נוספת וייתכן שיוכר רווח מרכישה במחיר הזדמנותי, המשמעות היא שהמחיר של הרכישה ההזדמנותית מעיד על השווי ההוגן ומהווה סימן לירידת ערך. בדעה כי לא ניתן להבין זאת רק מהתקן, אלא רק שילוב של התקן והבסיס למסקנות מבהיר זאת.

6. חבר הוועדה מציין כי התיקונים המוצעים כוללים התאמת הניסוחים ל-IAS 36, מאחר שהניסוחים הכלולים ב-IAS 28 מבוססים על ניסוחים ב-IAS 39 לפני פרסום IFRS 9. מוסיף כי התאמה זו הביאה להחמרה מסוימת שכן כיום ב-IAS 28 יש לבחון סממנים שהובאו לתשומת לב החברה המחזיקה ואילו בהתאם לתיקון המוצע כל חברה צריכה לשקול כמינימום את הסימנים הבאים, כלומר בחינה אקטיבית יותר.

7. חבר ועדה אחר מציין כי מצד שני יש הקלה בסימן לירידת ערך של ירידה בשווי ההוגן. משתתף אחר בדעה כי אין המדובר בהקלה. מוסיף כי עמדת אחד המשרדים הגדולים כיום היא שיש לבחון את הסימנים לירידת ערך הן בהתאם ל-IAS 28 והן בהתאם ל-IAS 36. מציין כי אם מתייחסים רק לסימנים ב-IAS 28, רק ירידה משמעותית בשווי ההוגן נחשבת כסימן לירידת ערך ואילו כעת כל ירידת בשווי ההוגן תחשב כסימן. מסכים עם חבר הוועדה.

8. חבר הוועדה האחר מציין כי רשות ניירות ערך הביעה את עמדותיה בנושא זה מספר פעמים והתייחסה לירידה משמעותית בשווי ההוגן. המשתתף האחר מציין כי עצם הורדת התיאור של ירידה משמעותית או מתמשכת מהווה החמרה לעומת הסימן הקיים כיום.

9. חבר ועדה נוסף מציין כי התיקון הראשון אכן בוצע לצורך הסדר ובפרקטיקה הנהוגה בישראל ההשוואה של הירידה בשווי ההוגן היתה לערך בספרים בתאריך הדיווח, כך שאין המדובר בשינוי. מוסיף כי גם השינויים הנוספים לא סביר שיגרמו לשינויים בפרקטיקה אך ביאו לבהירות בסימנים לירידת ערך ובמבחן ירידת ערך שכן הוראות IAS 28 כיום

משתמשות גם ב-39 IAS וגם מפנות ל-36 IAS ולכן יוצרות מעט בלבול. בדעה כי ההוראות יהיו ברורות יותר ועקביות יותר.

10. משתתף נוסף בדעה כי אין להוריד את ההתייחסות לירידה מתמשכת בשווי ההוגן, שכן המשמעות היא שמדובר בירידה אמיתית ולא תנודתית. צדיק מציינת כי מדובר על סימן לירידת ערך ואין הכרח שתידרש הכרה בהפסד מירידת ערך. המשתתף הנוסף מציין כי בעבר לא נדרשה בחינת ירידת ערך אם הירידה בשווי ההוגן לא היתה ירידה מתמשכת.

11. המשתתף האחר מסכים עם המשתתף הנוסף ומציין כי עצם הורדת ההתייחסות לירידה משמעותית או מתמשכת מעידה על שינוי והרחבת הסימן לירידת ערך לעומת מצב שמלכתחילה היה כתוב רק ירידה בשווי ההוגן. חבר הוועדה האחר מציע לבקש הבהרה.

12. היו"ר מציע במכתב התגובה להעיר כי יש מקום להשאיר את ההתייחסות לירידה מתמשכת ולא לבקש הבהרה.

13. משתתף רביעי תומך בהצעת ה-IASB להשמטת ההתייחסות לירידה משמעותית או מתמשכת. מציין כי במקרים רבים אין מחיר מצוטט לחברות שמיישמים לגביהן את שיטת השווי המאזני. בדעה כי סימן לירידת ערך צריך להיות גם אם הירידה אינה מתמשכת. מסביר כי המודל דורש בחינת ירידת ערך אם קיים סימן לירידת ערך וההשוואה מבוצעת מול הסכום בר-ההשבה שהוא הגבוה מבין שווי שימוש לבין שווי מימוש נטו. בדעה כי מנגנון זה מפצה ולא בכל מקרה של ירידה בשווי ההוגן תידרש הכרה בהפסד מירידת ערך. מציין כי גם בחברות שמניותיהן נסחרות בבורסה הקונספט של ירידה מתמשכת מעלה קשיים. מוסיף כי במקרים רבים מדובר על חברות שמניותיהן אינן נסחרות וכאשר יש אינדיקציה לשווי הוגן לדוגמה עסקה במניות אותה חברה, שעשויה להעיד על ירידת ערך היא צריכה לשמש טריגר לבחינת ירידת ערך. מציין כי המודל הוא מודל כפול – סימן לירידת ערך ורק בעקבות זאת קביעת סכום בר-השבה ולכן התיקון הוא מתאים וראוי.

14. המשתתף האחר מציין כי לאור היקפי המסחר בישראל אם מניות החברה נסחרות ייתכנו תנודות במחיר המצוטט שאינם בהכרח משקפות ירידת ערך ואין הצדקה במקרה כזה לצורך במתן הסבר לכך שלא נדרשת ירידת ערך. מוסיף כי לא הגיוני לקבוע סימן שהוא רגעי או נקודתי.

15. המשתתף הרביעי מציין כי אין הכוונה לירידה רגעית. המשתתף האחר בדעה כי זו התוצאה. המשתתף הרביעי לא מסכים. המשתתף האחר מציין כי זה נובע מכך שההתייחסות לירידה משמעותית או מתמשכת קיימת כיום ומוצע לבטל אותה. מוסיף כי לא נוספה הערה שלא מדובר על בחינה אוטומטית נקודתית ולכן זו התוצאה. מסכים שנדרשת הבהרה.

16. חבר הוועדה הנוסף שואל מדוע צריך להיות הבדל בין הסימנים ב-36 IAS לבין הסימנים ב-28 IAS. המשתתף הרביעי מסכים שלא צריך להיות הבדל. חבר הוועדה הנוסף מציין כי

ייתכן שהוראה זו התאימה לנכסים זמינים למכירה. המשתתף האחר מציין כי מקור הקושי נובע מכך שה-IASB לא החליט מהי המהות של שיטת השווי המאזני.

17. משתתף חמישי מסכים לתיקון המוצע ובדעה כי נדרשת התאמה ל-IAS 36. מציין כי להערת המשתתף האחר על חוסר הבהירות הנובע משינוי הנוסח, ניתן למצוא הסבר לכך בבסיס למסקנות.

18. חבר ועדה רביעי מסכים עם המשתתף הרביעי והמשתתף החמישי. מוסיף כי עצם קיומה של ירידה בשווי ההוגן צריך להוות סימן לירידת ערך ולאחר מכן תיבחן ירידת ערך תוך הבאה בחשבון של גורמים נוספים.

19. חבר ועדה חמישי מסכים לתיקון המוצע. בדעה כי סימן של ירידה מתמשכת בשווי ההוגן פחות מתאים להשקעה בחברה כלולה. מוסיף כי סימן זה יצר בעיות הן בתקינה האמריקאית והן בתקינה הבינלאומית. מסכים שהזמניות או התמשכות של הירידה תקבל ביטוי במסגרת מדידת הסכום בר-ההשבה.

20. **היו"ר מסכם כי מרבית חברי הוועדה מסכימים לתיקון המוצע.**

שאלה 6 – יישום התיקונים המוצעים בדוחות כספיים נפרדים בהם מיושמת שיטת השווי המאזני בגין חברות בנות

21. חבר הוועדה מציין כי סוגיה זו רלוונטית לחברות פרטיות שמציגות דוחות כספיים נפרדים לפי IAS 27 ולא לחברות ציבוריות שמציגות דוחות נפרדים לפי תקנה 99. מוסיף כי IAS 27 מאפשר מדידה של השקעות בחברות בנות ובחברות כלולות לפי שיטת השווי המאזני. מציין כי ה-IASB בחן אם יש לקבוע שיטת מדידה שונה בדוחות הכספיים הנפרדים או להשאיר את הקביעה כי ניתן ליישם את שיטת השווי המאזני והמשמעות היא שכל התיקונים לשיטת השווי המאזני שנקבעו בהצעה לתיקון יחולו גם על מדידת השקעות בחברות בנות ובחברות כלולות בדוחות הנפרדים. מציין כי השינויים המוצעים יגדילו את ההבדלים בין דוחות כספיים מאוחדים לבין דוחות כספיים נפרדים. מביא שתי דוגמאות:

א. הטיפול ברווחים שטרם מומשו – בדוחות הנפרדים יוכר רווח מלא ואילו בדוחות המאוחדים העסקה תבוטל.

ב. מימושים רעיוניים – כאשר חברה כלולה הופכת לחברה בת בדוחות המאוחדים מבוצע מימוש רעיוני של החזקות קודמות ואילו בדוחות הנפרדים הרכישה הנוספת תטופל כשכבה נפרדת ולא יהיה מימוש רעיוני של החזקות הקודמות שכן שיטת השווי המאזני תמשיך להיות מיושמת.

22. חבר הוועדה מציין כי חבר אחד ב-IASB התנגד להחלטה, אך ההחלטה שהתקבלה היא שבדוחות הנפרדים תיושם שיטת השווי המאזני בהתאם ל-IAS 28.

23. חבר הוועדה האחר מציין כי בישראל קיימת לכך פחות חשיבות כל עוד רשות ניירות ערך ממשיכה עם תקנה 99 שהיא שונה מ-IAS 27. חבר הוועדה מסכים ומציין כי בהתאם לתקנה 99 ההשקעה נמדדת כאיחוד בשורה אחת.

24. חבר הוועדה הנוסף מציין כי שאלה אחרת היא אם להתיר את שיטת השווי המאזני בדוחות נפרדים, אך בהינתן ששיטת השווי המאזני מיושמת בדוחות נפרדים, מסכים שיש להחיל את התיקונים גם על יישום שיטת השווי המאזני בדוחות הנפרדים. בדעה כי מאחר שכל העקרונות האחרים של שיטת השווי המאזני חלים, יש ליישם גם את התיקונים בדוחות נפרדים. מסכים שהסוגיה אינה רלוונטית לחברות רבות בישראל.

25. חבר הוועדה האחר מציין כי קיימת התנגדות לכך בעולם בעיקר במדינות דרום-אמריקה, באירופה ובמזרח. מסכים להצעת ה-IASB להחיל את התיקונים גם בדוחות הנפרדים.

26. חבר הוועדה מציין כי גם בקבלת ההחלטה, ה-IASB ציין שקיימים הבדלים כבר כיום בין הדוחות המאוחדים לבין הדוחות הנפרדים והחלת התיקונים אינה יוצרת את ההבדלים, אך מגדילה אותם.

27. היו"ר שואל אם יש הסכמה להצעת ה-IASB בנושא דוחות נפרדים.

28. חבר הוועדה החמישי בדעה כי אין להגיב לשאלה זו מאחר שהנושא אינו רלוונטי לחברות הציבוריות בישראל. חבר הוועדה האחר מסכים. חבר הוועדה החמישי מוסיף כי ככלל מדובר על כיוון של יצירת פערים בין הדוחות הנפרדים לבין הדוחות המאוחדים שנוגד את התפיסה בישראל.

29. היו"ר שואל מי תומך באי התייחסות לשאלה זו. חבר הוועדה הרביעי, חבר הוועדה החמישי, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה תומכים. חבר הוועדה הנוסף אדיש בין להסכים לבין לא להגיב.

30. היו"ר מסכם כי לא תהיה תגובה לשאלה זו.

שאלה 7 – דרישות גילוי

31. חבר הוועדה מציין כי ה-IASB מציע להוסיף דרישות גילוי הן ב- IAS 28 והן ב-IFRS 12. מציין כי IFRS 12 מבצע הבחנה בחלק מדרישות הגילוי בין חברות כלולות לבין עסקאות משותפות, אך דרישות הגילוי הנוספות המוצעות ב-IFRS 12 יחולו הן על חברות כלולות והן על עסקאות משותפות. מוסיף כי דרישות הגילוי הנוספות הן:

א. רווחים או הפסדים משינויים אחרים בזכויות בחברה הכלולה (כלומר, לא על רכישות ישירות או על מימושים ישירים, אלא רק על רווחים או הפסדים שנוצרו מהנפקת מניות על ידי הכלולה, מרכישה עצמית של מניות על ידי הכלולה וכו'). ה-IASB טוען שמדובר על פריטים שהם פחות שכיחים ולכן קיימת חשיבות לקוראי הדוחות הכספיים לקבל גילוי לגביהם.

ב. רווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מטה עם חברה כלולה (מאחר שאין דחייה של עסקאות רט"מ). מוסיף כי אין דרישה לגבי עסקאות כלפי מעלה. מציין כי IAS 24 דורש גילויים לגובה העסקה וליתרה, ככל שקיימת והתוספת היא דרישת גילוי לרווח שנבע מהעסקה. מציין כי ההחלטה להוסיף את דרישת הגילוי ב-IFRS 12 ולא ב-IAS 24 מאחר ש-IAS 24 חל על כל העסקאות עם צדדים קשורים. מוסיף כי לעניין עסקאות כלפי מעלה, ה-IASB החליט שהעלות של הספקת הגילוי עולה על התועלת הן בחברה כלולה והן בעסקה משותפת. מציין כי ה-IASB ציין כי לגבי חברה כלולה ייתכן קושי בהשגת המידע והתלבט לגבי עסקה משותפת, אך בסופו של דבר החליט שלא לדרוש גילוי מאחר שגם בעסקה משותפת עשוי להיות קושי בהשגת המידע.

ג. מידע הנוגע להסדרי תמורה מותנית

ד. התאמה בין יתרת הפתיחה לבין יתרת הסגירה בגין הערך בספרים של החברה הכלולה.

32. חבר הוועדה מציין כי דרישות הגילוי ב-IFRS 12 אינן חלות בדוחות נפרדים, אך ה-IASB החליט שיידרש גילוי לרווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מטה עם חברות שלגביהן מיושמת שיטת השווי המאזני. מציין כי היו לכך הרבה תגובות וחוסר הסכמה. מציע לדון בשתי דרישות הגילוי הראשונות תחילה ולאחר מכן תרחיב לגבי דרישות הגילוי הנוספות.

33. חבר הוועדה הנוסף מסכים לדרישות הגילוי. בדעה כי דרישת הגילוי לגבי רווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מטה רלוונטית בדוחות נפרדים גם אם ההשקעות בחברות הבנות ובחברות הכלולות נמדדו בשווי הוגן או בעלות. חבר הוועדה מסכים עם חבר הוועדה הנוסף.

34. חבר הוועדה האחר בדעה כי בתור משקיע קיימת חשיבות למידע. בדעה כי לא ברור מדוע ה-IASB מבחין בין רווחים או הפסדים הנובעים משינויים אחרים בזכויות בחברה הכלולה לבין כלל השינויים בזכויות בחברה הכלולה. חבר הוועדה מציין כי ה-IASB טען כי מדובר על עסקאות פחות שכיחות ומאחר שהחברה המחזיקה היא פאסיבית בשינוי יש לתת לכך גילוי. חבר הוועדה האחר מציין כי ממילא יינתן לכך ביטוי מסוים בתנועה בחשבון ההשקעה. בדעה כי דרישת הגילוי היא מיותרת. מוסיף כי ההצעה לתיקון אינה עקבית – מצד אחד קיימת דרישה לטפל בשינויים אלה כמו רכישה או מימוש ומצד שני מבוצעת הבחנה וניתן דגש לשינויים שהחברה המחזיקה היא פאסיבית בהם.

35. חבר הוועדה החמישי שואל מה הרציונל של ה-IASB לכך שדרישות הגילוי הן לעסקאות כלפי מטה בלבד. חבר הוועדה משיב כי ה-IASB טוען כי בעסקאות כלפי מטה כל המידע מצוי בידי החברה והמידע הוא חשוב לקורא הדוחות הכספיים על מנת שיוכל לנטרל את הרווח מהעסקה עם החברה הכלולה. מוסיף כי ה-IASB עשה הבחנה מסוימת בין חברות כלולות לבין עסקאות משותפות בעסקאות כלפי מעלה – בחברה כלולה קיים קושי בהשגת המידע והעלות להשגת המידע עולה על התועלת שבו ובעסקה משותפת אמנם יש נגישות טובה יותר למידע אך עדיין העלות עולה על התועלת. מציין כי ה-IASB הביא כדוגמה

משקיע שמחזיק מספר רב של עסקאות משותפות ולכן המעקב אחרי העסקאות יצור עלות גבוהה מידי.

36. חבר הוועדה האחר מציין כי הטיעון של ה-IASB מוזר שכן נדרש מעקב אחר מידע מהעסקאות המשותפות גם לצורך רווחי אקוויטי.

37. חבר הוועדה החמישי מסכים ומציין כי ההחלטה היא תמוהה. מוסיף כי קיימים מקרים שבהם היקף העסקאות הוא משמעותי והמידע קיים מאחר שהעסקה בוצעה מול החברה המחזיקה, אז ההחלטה שלא לדרוש לו גילוי לא ברורה.

38. צדיק שואלת מי תומך בהתייחסות במכתב התגובה לכך שבמקביל לדרישת הגילוי לרווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מטה עם חברה כלולה יש לדרוש גם גילוי לרווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מעלה. **חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי תומכים.**

39. **היו"ר מסכם כי בתגובה לשאלה 7 תיכלל הערה כי יש להוסיף דרישת גילוי גם לעסקאות כלפי מעלה עם חברה כלולה.**

40. צדיק שואלת מי תומך בעמדת חבר הוועדה האחר להתייחסות במכתב התגובה לכך שלא צריכה להיות הבחנה בדרישות הגילוי בין רווחים או הפסדים הנובעים משינויים אחרים בזכויות בחברה הכלולה לבין רווחים או הפסדים הנובעים משינויים בזכויות בחברה הכלולה (רכישה או מימוש ישירים). היו"ר, חבר הוועדה החמישי, חבר הוועדה הרביעי, חבר הוועדה וחבר הוועדה הנוסף תומכים.

41. **היו"ר מסכם כי בתגובה לשאלה 7 תיכלל הערה כי אין לבצע הבחנה בדרישות הגילוי בין רווחים או הפסדים הנובעים משינויים אחרים בזכויות בחברה הכלולה לבין רווחים או הפסדים הנובעים משינויים ישירים בזכויות בחברה הכלולה.**

42. חבר הוועדה מציין כי לגבי דרישת הגילוי להסדרי תמורה מותנית, ה-IASB החליט שדרישות הגילוי צריכות להיות זהות לאלה הקיימות לגבי הסדרי תמורה מותנית בצירופי עסקים (בדומה לזהות בטיפול החשבונאי). מציין כי קיימות דרישות גילוי בהכרה לראשונה ובתקופות עוקבות. מציין כי באופן כללי הדרישה היא לגילוי הסכום שהוכר במועד ההכרה לראשונה ואומדן של הטווח של תוצאות אפשריות שהחברה עשויה להידרש לשלם. מוסיף כי בתקופות עוקבות נדרש גילוי לשינויים כלשהם בסכומים שהוכרו, לשינוי בטווח התוצאות האפשריות ולטכניקת הערכת השווי ששימשה למדידת התמורה המותנית.

43. המשתתף שואל מדוע במועד ההכרה לראשונה אין דרישה לגילוי טכניקת הערכת השווי, שכן טכניקה זו שימשה לקביעת הסכום שהוכר לראשונה ולא ברור מדוע דרישת הגילוי נדחתה לשנה העוקבת. חבר הוועדה בדעה כי רק במקרה שבו הרכישה בוצעה ב-31.12 לא

יידרש גילוי לטכניקת הערכה, אולם אם הרכישה בוצעה במהלך השנה, מועד הדיווח מהווה תקופה עוקבת והגילוי נדרש.

44. המשתתף בדעה כי אם הרכישה בוצעה במהלך תקופת הדיווח, התקופה העוקבת אינה תקופת הדיווח שבה בוצעה הרכישה ולפיכך לא נדרש גילוי. בדעה כי מאחר שטכניקת הערכת השווי ידועה ונעשה בה שימוש לחישוב הסכום שהוכר יש לתת לה גילוי כבר בתקופה שבה התמורה המותנית מוכרת לראשונה.

45. חבר הוועדה מציין כי בסוף תקופת הדיווח יש לחשב מחדש את השווי ההוגן של התמורה המותנית ולכן מדובר בתקופה עוקבת. המשתתף מציין כי פרשנות כזו משמעותה שיש לתת גילוי לכל דרישות הגילוי (במועד ההכרה ובתקופות עוקבות) בתקופה שבה נרכשה ההשקעה.

46. משתתף שישי מציין כי דרישות הגילוי לגבי הסדרי תמורה מותנית בצירופי עסקים כלולות ב-3 IFRS ואילו לגבי דרישות הגילוי האלה ברכישה של חברה כלולה מוצע לכלול אותן ב-12 IFRS. בדעה כי קיים בכך חוסר סימטריה. חבר הוועדה האחר מציין כי IAS 28 מקביל יותר ל-10 IFRS ולא ל-3 IFRS ולכן הבחירה להוסיף את דרישות הגילוי ב-12 IFRS.

47. חבר הוועדה האחר מציין כי המענה לסוגיה שהעלה המשתתף אכן אינו ברור. מציין כי סוגיה נוספת היא אם מיקום דרישות הגילוי אינו מתאים יותר במסגרת גילוי לשווי הוגן. מציין כי הדרישה לגילוי אומדן של טווח תוצאות אפשריות של שווי אינו שווי הוגן (שכן הדרישה היא לגילוי טווח התוצאות האפשריות הלא מהוונות), ובכך ה-IASB מצדיק זאת.

48. חבר הוועדה האחר, לאחר קריאת ניסוח הסעיף, מסכים עם חבר הוועדה כי ב-31.12 יידרש גילוי למידע הנדרש בתקופות עוקבות לגבי הסדרי תמורה מותנית. מציין כי אם בוצעה רכישה ברבעון השני, לפי הפרשנות של המשתתף יינתן גילוי ברבעונים השלישי והרביעי, אך לכאורה לא נדרש גילוי בדוח השנתי ואין בכך הגיון.

49. היו"ר שואל אם יש תמיכה בהצעת המשתתף להעיר לגבי דרישת הגילוי של טכניקות הערכה. אין תומכים.

50. חבר הוועדה מציין כי דרישת הגילוי להתאמה בין יתרת הפתיחה לבין יתרת הסגירה של הערך בספרים של החברה הכלולה נדרשת לגבי כלל ההשקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני ואין דרישה להבחין בין חברות כלולות לבין עסקאות משותפות. מוסיף כי הרציונל של ה-IASB היה ש-18 IFRS קובע קריטריונים מתי יש לקבץ ולפצל מידע ולפיכך כל חברה תפעיל שיקול דעת בקביעה אם יש לפצל את המידע הנדרש ולפי אילו סוגי השקעות. מציין כי ההתאמה צריכה לכלול:

- א. החלק ברווח או הפסד של חברה כלולה
- ב. החלק ברווח כולל אחר של חברה כלולה

- ג. חלוקות שהתקבלו מהחברה הכלולה
- ד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו, וכן
- ה. שינויים בשיעורי החזקה, כולל שינויים בהם המשקיע השיג או איבד השפעה מהותית.
51. חבר הוועדה מציין כי הרציונל של ה-IASB לדרישת התאמה בין יתרת פתיחה לבין יתרת סגירה של השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הוא שקיימת דרישה דומה בתקנים אחרים כגון IAS 16, IAS 38 וכו' וכדי שקוראי הדוחות הכספיים יוכלו להבדיל שינויים תזרימיים בהשקעה משינויים שאינם תזרימיים. שואל אם יש הערות. תומך בדרישת הגילוי המוצעת האמורה. חבר הוועדה האחר מסכים.
52. המשתתף האחר שואל אם יש דרישה להפרדת הפחתת עודפי עלות מהחלק ברווחי החברה הכלולה כמו ב-IFRS 12. חבר הוועדה משיב בשלילה.
53. חבר הוועדה האחר מציין כי לא נדרשת גם הבחנה בין החלק בפריטי רווח כולל אחר של החברה הכלולה שיזקפו בתקופות הבאות לרווח או הפסד לבין החלק בפריטי רווח כולל אחר של החברה הכלולה שלא יועברו לרווח או הפסד. חבר הוועדה מסכים, אך מציין כי ניתן למצוא מידע זה בדוח על השינויים בהון.
- שאלה 8 – דרישות גילוי לחברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית
54. חבר הוועדה מציין כי ה-IASB דן בשאלה אילו מתוך דרישות הגילוי שנוספו בהצעה לתיקון הן רלוונטיות לחברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית. מוסיף כי מדובר בתיקון ל-IFRS 19, אשר כולל דרישות גילוי מופחתות לגבי חברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית אשר מיישמות את כללי המדידה ב-IFRS. מציין כי ההצעה היא לדרוש מחברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית שמיישמות את IFRS 19 שתי דרישות גילוי בגין התיקון המוצע:
- א. מידע עבור הסדרי תמורה מותנית
- ב. גילוי לרווחים או הפסדים הנובעים מעסקאות כלפי מטה עם חברות כלולות.
55. חבר הוועדה מציע לכלול במכתב התגובה את ההערה שנכללה ביחס לשאלה הקודמת שיש לדרוש גם גילוי לעסקאות כלפי מעלה.
56. חבר הוועדה מציין כי דרישת הגילוי לגבי הסדרי תמורה מותנית מצומצמת יותר מזו שתיכלל ב-IFRS 12 וזאת בהתאם לדרישת הגילוי לגבי הסדרי תמורה מותנית בצירופי עסקים אשר כלולה ב-IFRS 19. מוסיף כי דרישת הגילוי אינה כוללת את טווח התוצאות האפשריות הן במועד ההכרה לראשונה והן בתקופות עוקבות.
57. חבר הוועדה מציין כי בדוחות נפרדים דרישות הגילוי יהיו זהות כפי שנקבע לגבי המדידה בדוחות הנפרדים. מציע לכלול במכתב התגובה את ההערה שנכללה ביחס לשאלה הקודמת שיש לדרוש גם גילוי לרווחים או להפסדים הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות, גם אם ההשקעה בחברה הכלולה נמדדת בדוחות הנפרדים בעלות או בשווי הוגן.

58. חבר הוועדה מציין כי יש לדון אם נדרש גילוי נוסף כמו גילוי להתאמה בין יתרת פתיחה לבין יתרת סגירה ב-IFRS 19.
59. היו"ר מסכים שיש לחזור על ההערות לשאלה 7 גם בשאלה זו לגבי רווחים הנובעים מעסקאות כלפי מעלה ולגבי כך שדרישת הגילוי צריכה לחול גם אם ההשקעה נמדדת בדוחות הנפרדים בעלות או בשווי הוגן.
60. חבר הוועדה האחר מסכים. בדעה כי דרישת הגילוי לגבי ההתאמה בין י.פ. לבין י.ס. של ההשקעה רלוונטית גם לחברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית.
61. צדיק שואלת אם יש התנגדות לחזור על ההערות לשאלה 7 גם לגבי חברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית. לא הובעה התנגדות.
62. צדיק שואלת אם לדעת הנוכחים יש לדרוש גילוי להתאמה בין י.פ. לבין י.ס. גם לחברות בנות ללא אחריות דיווח ציבורית. לא הובעה תמיכה.
63. **היו"ר מסכם כי במכתב התגובה יוער כי יש לדרוש גילוי גם לגבי רווחים הנובעים מעסקאות כלפי מעלה ולגבי כך שדרישת הגילוי צריכה לחול גם אם ההשקעה נמדדת בדוחות הנפרדים בעלות או בשווי הוגן.**

שאלה 9 – הוראות מעבר

64. חבר הוועדה מציין כי שנת היישום לראשונה היא השנה שבה ההצעה לתיקון תיושם לראשונה ואילו מועד המעבר הוא תחילת השנה המוקדמת ביותר שמוצגת. מוסיף כי בהתאם ל-IFRS נדרשים מספרי השוואה לשנה אחת בלבד, אך קיימות מדינות (כמו ישראל) שבהם מוצגים מספרי השוואה בדוחות התזרימיים לשנתיים או חברות שבוחרות באופן וולונטרי להציג מספרי השוואה בדוחות התזרימיים לשנתיים. מציין כי ה-IASB מציע הקלה כך שלא תהיה חובה לתקן את מספרי השוואה מעבר לשנה אחת על ידי קביעת מועד המעבר לתחילת השנה שקדמה למועד היישום לראשונה. מוסיף כי המשמעות היא שמספרי השוואה לשנה X-2 יוכנו לפי התקן הקיים (ויהיה צורך לציין שהמספרים לא הותאמו) ומספרי השוואה לשנה X-1 ונתוני השנה השוטפת יוצגו לפי ההצעה לתיקון. מציין כי ה-IASB טען שניתנו הקלות דומות במצבים שונים בעבר.
65. חבר הוועדה מציין כי הוראות המעבר לעניין רווחים או הפסדים מחברות כלולות, שבהתאם להצעה לתיקון לא ידחו עוד, הן יישום למפרע. מוסיף כי במועד המעבר יש להכיר כנגד יתרת הפתיחה של העודפים בכל הרווחים או הפסדים שנדחו לפני מועד המעבר (כנגד חשבון ההשקעה). מציין כי הרציונל ליישום למפרע הוא שבידי החברות קיים כל המידע מאחר שנדרש מעקב שוטף אחר הרטמיים לצורך הפשרתם ולכן אין בכך עלות משמעותית.

66. חבר הוועדה החמישי מציין כי יישום מכאן ולהבא הוא בעייתי מאחר שהמשמעות היא שבגין עסקאות חדשות לא יידחה הרווח מעסקאות עם חברות כלולות ובגין עסקאות שבוצעו לפני מועד המעבר הרווח ימשיך להיות מופשר בהתאם לכללים הקיימים כיום. חבר הוועדה מסכים ומציין כי תומך ביישום למפרע מאחר שכל המידע קיים.
67. חבר הוועדה הרביעי שואל מדוע ה-IASB אינו מאפשר לקבע את המצב במועד המעבר ולטפל בכל העסקאות בהתאם להצעה לתיקון. חבר הוועדה החמישי שואל אם המשמעות היא שלא יוכר כלל רווח בגין רטמ"ים למועד המעבר. חבר הוועדה הרביעי משיב בחיוב. חבר הוועדה החמישי מציין כי אין הגיון לא להכיר כלל ברטמ"ים למועד המעבר. חבר הוועדה הרביעי מציין כי ניתן להכיר ברטמ"ים בעת המימוש. חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר על יישום מכאן ולהבא שהוא בעייתי, כפי שהוסבר.
68. חבר הוועדה מציין כי באחד ממכתבי התגובה יש הצעה ליישום מכאן ולהבא. המשתתף מציין כי הסיבה לכך היא שהחברות מעוניינות להציג את הרווחים שהוכרו במסגרת דוח רווח או הפסד. חבר הוועדה האחר מציין כי בחלק מהחברות לא בוצע מעקב בעסקאות כלפי מעלה ולכן יש העדפה לאי-יישום למפרע.
69. המשתתף מציין כי בהתאם להוראות המעבר ב-IFRS 15 חלק מההכנסות הוכרו פעמיים ברווח או הפסד או לא הוכרו כלל ברווח או הפסד.
70. המשתתף החמישי בדעה כי נכון לדרוש יישום למפרע והדבר יביא למדידה של כל העסקאות עם החברות הכלולות כולל במספרי ההשוואה באותו אופן. חבר הוועדה החמישי מציין כי מסכים להצעת ה-IASB.
71. חבר הוועדה האחר מסכים להצעת ה-IASB. תוהה מה תהיה עמדת רשות ניירות ערך לגבי קביעת מועד המעבר. חבר הוועדה החמישי מציין כי אכן אם חברה תקבע את מועד המעבר כתחילת השנה הקודמת אז בשנה X-2 העסקאות עם החברות הכלולות ידחו והרטמ"ים יזקפו ליתרת הפתיחה של העודפים בשנה X-1 וזה לא רצוי. בדעה כי אין לאפשר זאת.
72. היו"ר מסכים עם חבר הוועדה החמישי ומציין כי אם נדרש יישום למפרע, יש ליישם למפרע לכל תקופות ההשוואה. היו"ר וחבר הוועדה החמישי מציעים לכלול הערה זו במכתב התגובה.
73. המשתתף הרביעי שואל כיצד ה-IASB מציע לבצע את התיקון אם חברה מציגה מספרי השוואה לשנתיים והיא בחרה לקבוע את מועד המעבר כתחילת השנה X-1. חבר הוועדה משיב כי בשנה X-2 הרווחים מעסקאות עם כלולות ידחו או יופשרו בהתאם לכללים כיום, לפני ההצעה לתיקון. המשתתף הרביעי מציין כי המשמעות היא שיתרת העודפים במועד היישום לראשונה תהיה נכונה וזה חשוב.

74. חבר הוועדה החמישי מציין כי אם תתקבל ההערה לגבי קביעת מועד המעבר אז התיקון לעודפים יהיה לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת והעסקאות עם החברות הכלולות בכל מספרי השוואה לא ידחו. המשתתף הרביעי מסכים שראוי יותר מההצעה לתיקון שכל מספרי השוואה יוצגו על בסיס שווה.
75. חבר הוועדה מציין כי ה-IASB השתמש בהקלה שהיתה ב-IFRS 17. היו"ר, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה בדעה כי המקרים אינם דומים.
76. היו"ר מציע להתנגד להקלה. חבר הוועדה החמישי מסכים. חבר הוועדה מסכים. המשתתף הרביעי מציין כי אין בכך גם מורכבות מאחר שכל הנתונים לגבי הרט"מים מצויים בידי החברות לצורך טיפול חשבונאי עוקב.
77. חבר הוועדה מציין כי לקביעת מועד המעבר יש השפעה גם על יישום הוראות אחרות בהצעה לתיקון (מלבד אי ביטול רווחים מעסקאות עם חברות כלולות), שכן ביטול ההקלה תדרוש יישום מכאן ולהבא ממועד המעבר (תחילת התקופה המוקדמת ביותר שמוצגת) של יתר ההוראות בתקן (מבלי לתקן את יתרת הפתיחה של העודפים לתחילת התקופה המוקדמת ביותר שמוצגת). מציין כי המשמעות היא הכבדה מסוימת שכן יידרש יישום למפרע של ההוראות החדשות האחרות בהצעה לתיקון לשנה אחת נוספת. מציין כי מנגד אם ההקלה תישאר, ניתן יהיה לבחור אם ליישם למפרע לשנה אחת נוספת או שלא.
78. המשתתף הרביעי מציע לכלול את ההערה במכתב התגובה ואם תובע התנגדות, ה-IASB ישאיר את ההקלה. מסכים עם חבר הוועדה החמישי שהצגת מספרי השוואה שאינם למעשה בני-השוואה מוזרה.
79. חבר הוועדה הנוסף שואל אם יש אפשרות כלל לא לתקן מספרי השוואה ושהיישום יהיה משנת היישום לראשונה. חבר הוועדה משיב בשלילה ומציין כי ההקלה היא רק למספרי ההשוואה של שנת X-2.
80. המשתתף מציין כי מדובר רק על הטיפול ברטמ"ים.
81. המשתתף הרביעי מתייחס לקביעה כי יש להחיל את יתרת הדרישות מכאן ואילך לעסקאות שהתרחשו לאחר מועד המעבר ושואל אילו דרישות משפיעות על יתרת העודפים. חבר הוועדה משיב כי הדרישות כוללות:
- א. עלייה בשיעור החזקה תוך שמירה על השפעה מהותית שנדרש לטפל בה כשכבה נפרדת (בישראל אין לכך השפעה מאחר שכך גם טופל)
- ב. ירידה בשיעור החזקה מבלי לאבד השפעה מהותית שנדרש מימוש של החלק היחסי מההשקעה (בישראל עשויה להיות לכך השפעה)
- ג. אופן משיכת ההפסדים (קודם מרווח או הפסד ואח"כ מרווח כולל אחר).

82. המשתתף הרביעי שואל אם ההחלטה של ה-IASB לדרוש יישום מכאן ולהבא לדרישות אלה נובע מכך שקיים קושי רב יותר להשיג את המידע. חבר הוועדה משיב בחיוב.
83. המשתתף מציין כי ניסוח הוראות המעבר אינו מאפשר לחברה שמעוניינת בכך ליישם למפרע את כל הדרישות (ולא רק את הדרישות לגבי עסקאות עם חברות כלולות) בהתאם ל-IAS 8. מתנגד להחלטה זו של ה-IASB. המשתתף הרביעי מסכים עם המשתתף.
84. המשתתף מבהיר כי בהתאם לניסוח של הוראות המעבר לגבי עסקאות עם חברות כלולות ולגבי הסדרי תמורה מותנית יש דרישה ליישום למפרע ולגבי יתר הדרישות בהצעה לתיקון יש דרישה ליישום מכאן ולהבא. חבר הוועדה מסכים.
85. המשתתף הרביעי מציין כי אם לחברה יש את כל הנתונים והיכולת המעשית כדי ליישם למפרע יש לאפשר לה לעשות זאת. מציין כי ניתן לתת הקלה פרקטית לגבי יתר הדרישות אך לא לאסור יישום למפרע.
86. צדיק שואלת מי מחברי הוועדה מסכים לכלול במכתב התגובה התייחסות שהאפשרות הרצויה יותר היא שכל מספרי ההשוואה יוצגו על פי אותו בסיס ולפיכך יש לאפשר יישום למפרע של יתר הדרישות, תוך מתן הקלה של יישום פרוספקטיבי. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי מסכימים.
87. חבר הוועדה מציין כי לגבי תמורה מותנית ה-IASB מציע למדוד אותה בשווי הוגן כנגד חשבון ההשקעה במועד המעבר. מוסיף כי אם חברה מדדה כבר כיום תמורה מותנית בשווי הוגן בהתאם לאחת החלופות הקיימות בפרקטיקה, לא תהיה להוראה זו השפעה, אך חברה שמדדה בדרך אחרת או לא הכירה כלל תכיר בהתחייבות במועד המעבר ותמדוד אותה בשווי הוגן. מציין כי ההתאמה היא כנגד חשבון ההשקעה במועד המעבר ולאחר מכן השינויים בשווי ההוגן של תמורה מותנית המסווגת כהתחייבות יזקפו לרווח או הפסד. מוסיף כי חריג אחד לכך הוא שאם לחברה היתה תמורה מותנית שהיא הונית והתמורה המותנית נמדדה בשווי הוגן בעבר, אין למדוד את התמורה המותנית ההונית בשווי הוגן במועד המעבר. מוסיף כי יש בכך הגיון שכן תמורה מותנית הונית אינה נמדדת מחדש בתקופות עוקבות.
88. צדיק שואלת אם תמורה הונית שלא נמדדה בשווי הוגן במועד השגת השפעה מהותית תידרש להימדד בשווי הוגן במועד המעבר. חבר הוועדה משיב בחיוב. מציין כי החריג הוא רק תמורה הונית שהוכרה כבר בשווי הוגן במועד השגת השפעה מהותית.
89. המשתתף מציין כי המשמעות היא שחברה אינה רשאית לבצע יישום למפרע ולמדוד תמורה מותנית הונית בשווי הוגן במועד השגת השפעה מהותית לפני מועד המעבר, אם קיימים בידיה הנתונים. בדעה כי אין לאסור זאת. חבר הוועדה מציין כי הערה זו כלולה כבר למעשה

בדרישה לאפשר יישום למפרע מלא. המשתתף מציין כי יש לציין זאת במפורש לגבי החרג של תמורה מותנית הונית.

90. צדיק מציינת כי יש לסייג דרישה ליישום למפרע לגבי מדידת שווי הוגן באי שימוש ב"ראייה לאחור". חבר הוועדה מציין כי זו הסיבה שה-IASB נתן את ההקלה. המשתתף בדעה כי אי שימוש ב"ראייה לאחור" צריך לחול גם לגבי מדידות שווי הוגן במועד המעבר.

חבר הוועדה האחר מציין כי מועד המעבר יחול לפני פרסום ההצעה לתיקון או בסמוך לה ולכן לא תהיה בעיה של "ראייה לאחור".

91. חבר הוועדה מציין כי התיאומים הנדרשים כתוצאה מיישום למפרע של הוראות מסוימות משנים את חשבון ההשקעה ועלתה השאלה אם לדרוש בחינת ירידת ערך במועד המעבר. מוסיף כי ה-IASB החליט שאין לדרוש או לאפשר לחברה לבצע בחינת ירידת ערך וקביעה של סכום בר-השבה במועד המעבר לאור הצורך בשימוש ב"ראייה לאחור". מציין כי ה-IASB קבע שאם חברה ערכה בחינת ירידת ערך במועד המעבר בעקבות סימנים לירידת ערך וקבעה את הסכום בר-ההשבה באותו מועד היא תוכל לבצע בחינת ירידת ערך תוך השוואת הערך בספרים המתוקן של ההשקעה (בעקבות יישום ההצעה לתיקון) לסכום בר-ההשבה שנקבע בעבר במועד המעבר. מוסיף כי אם הסכום בר-ההשבה נמוך מהערך בספרים המתוקן – יש להכיר בהפסד מירידת ערך כנגד העודפים, שכן ירידת הערך היא בגין העבר. שואל אם יש הסכמה לקביעה זו. המשתתף הרביעי מסכים. לא הובעה התנגדות על ידי הנוכחים.

92. חבר הוועדה מציין כי ה-IASB מציע הקלה לגבי סעיף 28 ל-8 IAS לפיו נדרש גילוי לסכום התיאום לתקופה השוטפת ולכל תקופת קודמת שמוצגת לכל סעיף שהשתנה כתוצאה מיישום התקן. מוסיף כי ה-IASB מציע לפטור מגילוי הסכומים לגבי התקופה השוטפת (כלומר, לא נדרש לחשב את הסכומים לפני יישום ההצעה לתיקון). מציין כי בנוסף מאחר שקיימת הקלה מוצעת לפיה יידרש תיקון של מספרי השוואה לשנה אחת בלבד, חברה שתיישם הקלה זו תידרש לספק את הגילוי רק בגין מספרי השוואה שתוקנו (שנה אחת בלבד) ואילו חברה שלא תיישם את ההקלה תידרש לספק את הגילוי בגין מספרי השוואה שתוקנו (שנתיים). בדעה כי הצעת ה-IASB הגיונית.

93. חבר הוועדה האחר מסכים להצעת ה-IASB.

94. צדיק מציינת כי בתקנים אחרים ה-IASB נתן פעמים רבות הקלה ופטור מכל סעיף 28(ו) ל-IAS 8. מוסיפה כי ייתכן שמאחר שמדובר על סעיף מאזני אחד – השקעה בחברה כלולה ומספר מצומצם של סעיפים ברווח או הפסד לא ניתן פטור כולל מהסעיף. שואלת אם יש התנגדות להקלה. הנוכחים אינם מביעים התנגדות להקלה המוצעת בדרישות הגילוי לפי סעיף 28(ו) ל-IAS 8.

שאלה 10 – השפעות צפויות בגין הצעות לתיקון IAS 28

95. חבר הוועדה מציין כי שאלה 10 עוסקת בהשפעות הצפויות כתוצאה מיישום התיקונים המוצעים ל-IAS 28. מוסיף כי בבסיס למסקנות ה-IASB ריכז את הטיפול (כולל גילוי) כיום לאור פרקטיקות קיימות וההשפעות הצפויות של יישום ההצעות לתיקון. מציין כי ההשוואה בוצעה כדי להציג את התועלת שתושג לעומת העלויות הצפויות לחברות כתוצאה מיישום התיקונים וכדי להוכיח כי תושג תועלת והעלויות של החברות אף יצטמצמו. מציין כי במגמת ריכוז את ההשפעות הצפויות, אך למעשה מדובר בחזרה על כל ההצעות לתיקונים. מוסיף כי השאלה היא אם מסכימים לניתוח של עלות לעומת תועלת וכי התועלת כתוצאה מהתיקונים אכן עולה על העלות. מציין כי בחלק קטן של מכתבי תגובה היתה התייחסות לשאלה זו וההתייחסות היתה לתיקונים ספציפיים שעשוי להיות קושי ליישם על ידי החברות. מוסיף כי ההתייחסות היתה חזרה על הערות בשאלות הקודמות.

96. **היו"ר בדעה כי אין להגיב לשאלה זו. חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הנוסף מסכימים.**

שאלה 11- הערות נוספות

97. חבר הוועדה מציין כי השאלה היא כללית אם יש הערות נוספות לגבי כל ההצעה לתיקון, כולל סידור מחדש של IAS 28 והדוגמאות להמחשה (שכבר יש כוונה להתייחס לאחת מהן לפחות). מוסיף כי ההצעה לתיקון כוללת 3 דוגמאות להמחשה:

א. דוגמה 1 – החזקה בהשקעה שטופלה לפי IFRS 9, רכישה נוספת המשיגה השפעה מהותית, טיפול בתמורה מותנית התחייבותית (במועד הרכישה ובתקופות עוקבות), עלייה בשיעור ההחזקה בתוך השפעה מהותית (טיפול כשכבה נוספת) והצגת דרישות הגילוי לגבי התנועה בחשבון ההשקעה.

ב. דוגמה 2 – חברה כלולה מנפיקה מניות לצד ג' ואופן החישוב של התמורה שהתקבלה ורווח או הפסד מירידה בשיעור ההחזקה.

ג. דוגמה 3 – חברה כלולה שצברה הפסדים הן ברווח כולל אחר והן ברווח או הפסד מעבר לסכום ההשקעה (שיש לקחת חלק תחילה מההפסד ברווח או הפסד) והטיפול במצב בו הערך בספרים של חשבון ההשקעה הוא אפס ויש רווח ברווח כולל אחר והפסד ברווח או הפסד (הצגה ברוטו של הרווח ברווח כולל אחר ושל ההפסד ברווח או הפסד למרות שחשבון ההשקעה נותר ללא שינוי).

98. חבר הוועדה מציין כי לגבי דוגמה 2 סוכם שמכתב התגובה יכלול התייחסות שאין לקבוע באופן חד משמעי את אופן קביעת התמורה ששולמה או התמורה שהתקבלה כדי לאפשר התאמה בגין מזומנים שהתקבלו או שניתנו. מוסיף כי לחלופין הבקשה מה-IASB היא שיכלול דוגמאות נוספות לגבי מקרים שבהם החברה המחזיקה משתתפת בעסקה (זרימת מזומנים). שואל אם יש הערות נוספות.

99. חבר הוועדה האחר מציין כי דוגמה 1 מציגה מסים נדחים בגין עודפי העלות. מוסיף כי בדוגמה יש תמורה מותנית ושערוך של תמורה מותנית בסוף התקופה, תוך התעלמות מהשפעת המס. בדעה כי הדוגמה בעייתית מאחר שהיא מציגה רק היבטים מסוימים של השפעות המס ומתעלמת מהשפעות אפשריות אחרות.
100. חבר הוועדה מציין כי בדוגמה ניתן רק שיעור המס של החברה הכלולה ולא של החברה המחזיקה וכנראה ראו בכך פתרון. חבר הוועדה האחר מסכים, אך בדעה שאין זה מספיק. מוסיף כי ניתן לציין בדוגמה שלא ניתן כלל ביטוי למסים מנקודת מבט של החברה המחזיקה (שכן מבחינת IAS 12 יתכנו תוצאות שונות). **היו"ר מסכם כי אין התנגדות להערה זו.**
101. צדיק שואלת אם הוועדה בדעה שיש לדרוש דוגמה נוספת לגבי עלייה בשיעור ההחזקה הנובעת משינויים אחרים בחברה הכלולה (כמו רכישה עצמית של מניותיה). **חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הנוסף בדעה שיש לבקש.**
102. צדיק שואלת אם יש הערות נוספות. המשתתף החמישי מציין כי קיימים שני הבדלים בין IAS לבין IFRS 3 שלא טופלו במסגרת ההצעה לתיקון וראוי לתקנם :
- א. ניירות ערך המירים – ב-28 IAS אין צורך לבדוק את הממשיות של ניירות הערך. בדעה שיש לבטל זאת.
- ב. יכולת המימוש של ניירות הערך ההמירים – בדיקה במועד החתך לעומת IFRS 3 בדיקה רק במועד שבו מתקבלות ההחלטות.
103. המשתתף החמישי מציין כי נכון להתאים את IAS 28 לכללים שנקבעו ב-3 IFRS. חבר הוועדה החמישי מציין כי בעת הדיון ב-3 IFRS, צוינו הבדלים אלה וה-IASB הבהיר כי ידון בכך במסגרת פרויקט של IAS 28 ולא ברור מדוע הוחלט שלא לבצע תיקון. מסכים עם המשתתף החמישי.
104. חבר הוועדה הנוסף מסכים עם המשתתף החמישי, אך מציין כי ההצעה לתיקון מתמקדת באופן יישום שיטת השווי המאזני ולא אם קיימת השפעה מהותית. חבר הוועדה האחר מסכים. חבר הוועדה מסכים עם הערת המשתתף החמישי, אך מציין כי ה-IASB הביע עמדה ברורה במסגרת ההצעה לתיקון שאין לו כוונה לדון בכל ההוראות לגבי מהות שיטת השווי המאזני ולגבי מתי יש השפעה מהותית ולכן אין טעם בהערה.
105. היו"ר מציין כי בישיבה הקודמת הוחלט שלא להתייחס במכתב להערה כללית שהציע חבר הוועדה הרביעי לכלול בפתח למכתב לגבי מהות שיטת השווי המאזני והשפעה מהותית. המשתתף החמישי מציין כי מדובר על הבדל משמעותי בין IFRS 3 לבין IAS 28 שאין לו בסיס קונספטואלי.

106. חבר הוועדה האחר בדעה שאין טעם בהערה. חבר הוועדה הנוסף מסכים. חבר הוועדה הרביעי מסכים לאור ההחלטה שהתקבלה בישיבה הקודמת לגבי ההערה הכללית לגבי מהות השפעה מהותית ושיטת השווי המאזני. היו"ר מסכם כי לא תיכלל הערה לגבי נושא זה.

מהות מסחרית

107. המשתתף הרביעי שואל אם יש התייחסות לביטול רווחים בין שתי חברות אשר שיעורי ההחזקה בהן על ידי כל בעלי המניות הם זהים. בדעה כי כאשר יש זהות בהרכב בעלי המניות אין להכיר ברווח במכירה בין שתי החברות מאחר שלמעשה לא קרה דבר. מציע להעלות את הנושא לדיון ב-IASB. מצייין כי נפוץ בפרויקטים של BOT ובענפים אחרים. בדעה כי גם בכללים כיום יש לבטל את מלוא הרווח ולא רק את חלק המשקיע.

108. חבר הוועדה האחר מצייין כי בהתאם לכללים המוצעים לא יבוטל הרווח בעסקה בין שתי עסקאות משותפות ולפיכך לא נראה כי יש מקום לדרוש ביטול הרווח במקרה בו מבוצעת עסקה בין שתי חברות שבעלי המניות שלהם זהים.

109. חבר הוועדה הנוסף מצייין כי העיקרון רלוונטי גם לתקן הקיים, אך דווקא כעת שההחלטה היא שאין לבטל רווח בעסקאות כלפי מטה נראה לא הגיוני לבקש התייחסות ספציפית לביטול הרווח בעסקאות בין שתי חברות שבעלי המניות שלהם זהים. מצייין כי אם כל אחד מבעלי המניות מוכר נכס לחברה הכלולה, הרווח מהמכירה לא יבוטל בהתאם להצעה לתיקון ומדובר על מקרה נפוץ יותר. בדעה כי הבעייתיות היא אם העסקאות לא בוצעו בשווי הוגן.

110. המשתתף הרביעי מצייין כי אם כל אחד מבעלי המניות מוכר נכס לחברה הכלולה חל שינוי בבעלות על הנכסים ואכן בהתאם להצעה לתקן הרווח לא יבוטל. מוסיף כי במצב שבו יש שתי חברות עם אותם בעלי מניות ומבוצעת עסקת מכירת נכס בין שתי חברות אלה לא חל שינוי בבעלות על הנכס ולכן לא הגיוני להכיר ברווח. חבר הוועדה הנוסף בדעה שהנושא מתאים לאכיפה על ידי רשות ניירות ערך. המשתתף הרביעי משיב כי אכיפה מבוצעת על פי תקני החשבונאות.

111. חבר הוועדה הנוסף משיב כי גם בהתאם לתקן הקיים רשות ניירות ערך פרסמה תגובה לפנייה מקדמית באילו מקרים יש להתייחס למספר חברות כלולות כמכלול אחד ומתי יש להתייחס לכל חברה כלולה בנפרד. נציג רשות ניירות ערך³ מסכים, אך בדעה כי הבהרה בנושא כזה במסגרת התקן יכולה לסייע. מוסיף כי רשות ניירות ערך נדרשת לתת מענה כאשר הטיפול החשבונאי אינו ברור מהתקן עצמו. מצייין כי השאלה היא אם ניתן לקבוע

³ ההתייחסות היא לנציג או לנציגת רשות ניירות ערך

אמירה חד משמעית או שהטיפול תלוי בנסיבות וה-IASB מעדיף פחות להתייחס למקרים כאלה.

112. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ה-IASB לא יתייחס ספציפית למקרה שבו כל בעלי המניות זהים מאחר שמדובר בכלל וקיים קושי לקבוע את הגבול (אם יש הבדל של 0.5% בבעלות של שני בעלי מניות לדוגמה). המשתתף הרביעי מציע לקבוע עקרון לגבי עסקה מלאכותית או שאין כל שינוי בבעלות על הנכס. היו"ר משיב כי הדבר נכון בכל תחום בחשבונאות. המשתתף הרביעי בדעה כי בהיעדר אמירה בתקן ניתן לכאורה לבצע ארגון מחדש של הפעילות ולהכיר ברווח או להעביר נכס מחברה אחת בשליטה משותפת לחברה אחרת בשליטה משותפת ולהכיר ברווח. חבר הוועדה הנוסף משיב כי מדובר בשימוש לרעה בהוראות התקנים ולשם כך קיימים רו"ח מבקרים וגורמי אכיפה כמו רשות ניירות ערך.

113. המשתתף הרביעי שואל על סמך איזו טענה אין להתיר הכרה ברווח אם התקן עצמו אינו מונע זאת. חבר הוועדה הנוסף משיב כי ניתן להסתמך על התגובה לפנייה המקדמית של רשות ניירות ערך המתייחסת באילו מקרים יש להתייחס למספר חברות כלולות כמכלול אחד ומתי יש להתייחס לכל חברה כלולה בנפרד. המשתתף הרביעי מציין כי התגובה לפנייה המקדמית מתייחסת ל-IAS 28 לפני תיקונו. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי התגובה רלוונטית גם לאחר תיקון IAS 28.

114. המשתתף הרביעי מציע שתהיה התייחסות כללית כזו במסגרת התקן. חבר הוועדה הנוסף משיב כי הניתוח אינו נשען רק על זהות בעלי המניות אלא גם אם יש תכלית עסקית לעסקה. המשתתף הרביעי מציע לכלול בתקן אינדיקטורים למצבים שבהם אין להכיר כלל ברווח. מציין כי בעסקאות כלפי מטה יש מימוש חלקי ואילו במצבים אלה אין מימוש כלל.

115. חבר הוועדה הנוסף מציין כי גם בעסקאות כלפי מטה לעיתים אין מימוש חלקי. מביא כדוגמה שני בעלי מניות המחזיקים בקרקע במושע ומוכרים את חלקם לחברה בשליטה משותפת שלהם. המשתתף הרביעי מסכים ולכן מציע לכלול בהצעה לתיקון סעיף כללי שימנע שימוש לרעה בהוראות התקן. מוסיף כי ההצעה לתיקון תאפשר יותר מניפולציות ושימוש לרעה מאשר IAS 28 הקיים. מציין כי ב-IAS 16 ו-IAS 38 קיימים סעיפים המתייחסים להחלפות שאין להן מהות מסחרית. מציע לכלול סעיף דומה בהצעה לתיקון ולתת דוגמה של מכירה מחברה שלגביה מיושמת שיטת השווי המאזני לחברה אחרת שכל בעלי מניותיה זהים ומטופלת אף היא לפי שיטת השווי המאזני.

116. היו"ר מציין כי גם לפי IAS 28 כיום ניתן לכאורה להכיר ברווח לפי שיעור ההחזקה של המשקיעים האחרים בעת מכירה מחברה כלולה אחת לחברה כלולה אחרת כאשר בעלי המניות בשתי החברות הכלולות הם זהים. המשתתף הרביעי בדעה כי במקרה כזה אין זה נאות להכיר ברווח. היו"ר משיב כי ההצעה לתיקון אינה משנה דבר לגבי חלקם של המשקיעים האחרים ולכן ניתן להמשיך לטעון כי אין להכיר כלל ברווח במצבים אלה גם בהתאם להצעה לתיקון לפי המהות הכלכלית. המשתתף הרביעי מציין כי IAS 28 מתייחס

לביטול הרווח שלא מומש. חבר הוועדה הנוסף מציין כי לא נהוג לכלול סעיפים כאלה בתקנים, אך אינו מתנגד להכללת סעיף כזה.

117. חבר הוועדה האחר מציין כי בתקנים נכללים סעיפים לגבי החלפות נכסים ללא מהות מסחרית. המשתתף הרביעי מציין כי עסקאות כאלה הם נדירות יותר.

118. חבר הוועדה האחר מציין כי דרך המסגרת המושגית ניתן לתקוף הכרה ברווח במקרים שתוארו על ידי המשתתף הרביעי.

119. חבר הוועדה מציין כי קיים סעיף 30 ב-IAS 28 שההצעה לתיקון אינה משנה אותו לפיו בעת העברת נכס לחברה הכלולה בתמורה לזכויות הוניות בה יש לבחון את המהות המסחרית של העסקה בהתאם ל-IAS 16. מציע לבקש לכלול התייחסות נוספת במסגרת סעיף זה. המשתתף הרביעי בדעה שיש להרחיב זאת ולתת דוגמה של בעלי מניות זהים ולקרקע במושע.

120. היו"ר מציע שלא להציע לכלול דוגמה אלא להתייחס לעיקרון. המשתתף הרביעי מסכים.

121. היו"ר מסכם כי לא הובעה התנגדות להכללת הערה לגבי הצורך בהרחבת סעיף 30 ב-IAS 28 על מנת לקבוע כי יש לבחון את המהות המסחרית של עסקאות כדי לקבוע אם ניתן להכיר ברווח מהן.

122. היו"ר מודה לחבר הוועדה על הכנת המצגת ועל אופן הצגתה.

123. היו"ר נועל את הישיבה.